

50 *Disputatio prima, Art. IV.*

futuris libe-
ris, tunc val-
dè dissen-
tiunt Theo-
logi tentan-
tes tempera-
re decreta
Divina.

futuros in suis causis ad illos invictè determinatis & ordinatis per sua decreta: sive, quod idem est, in suis decretis determinantibus atque ordinantibus causas illas ad tales effectus; sive hanc vel illam seriem causarum ad talen vel talem seriem effectuum hoc aut illo tempore, in his aut illis temporum atque rerum circumstantiis futurorum. Ubi autem agitur de futuris contingentibus certò praesciendis à Deo, parer non saltem ita crudè re curri ad decreta illius posse; quia si pariter ad illa recurreretur, & proinde ad causas per decreta illa pariter determinatas & ordinatas pro suis effectibus cum pari inimpeditibilitate obtinendis, quid hinc colligi posset, nisi talium effectuum par necessitas?

I. V.
Sed est gra-
vissima diffi-
cultas in
idonea con-
temperatio-
ne talium
decreto-
rum.

Quomodo enim pariter necesse non est, ut fiat quidquid determinatur & disponitur futurum per vim decreti pariter invicti, & ideo suum cum pari inimpeditibilitate habituri effectum. Hinc Theologi quibus videtur Deum non aliter posse futura libera, quam in suis decretis certò cognoscere, solliciti valde sunt de istis decretis contemperandis ad hoc, ut suaviter, & non è contraria nimis fortiter voluntatem compellant, & hac nimis forti compulsione necessitent. An verò possibilis sit, ita ut voluntatis libertas illæsa maneat, decretorum illorum contemperatio, postea dicetur.

V.
Nihil est
affigilabile,
quod adiuuat
voluntati
facultatem
determinan-
di se ad id,
quod malue-
rit.

Notandum secundò nullum medium, quod humanæ voluntati relinquat facultatem determinandi se ad alterutrum è duobus futuris contradictoriis, esse sufficiens ad stabilendam in ipso certitudinem Divina præscientiaz. Ratio est, quia voluntas, quandiu est adhuc determinanda, tandem est à se ipsa ad futurum è duabus contradictoriis unum, quale voluerit, determinabilis: medium autem, qualecumque illud sit, quod relinquat voluntati prædictam facultatem se determinandi, relinquit illam adhuc à se ipsa determinandam, & ita relinquit incognitum id, ad quod determinabitur: quatenus nempe nunquam necesse est, ut determinatio voluntatis sequatur impulsu ullius principii, sive medii externi voluntatem quoconque pacto moventis.

V. I.
Atque ita
in nullo prin-
cipio deter-
minato po-
test percipi
futura deter-
minatio vo-
luntatis.

Et ita nullum est principium aut medium, in quo voluntas si nat anticipatò & certò percipi futurum illud è duobus contradictoriis alterum, ad quod determinabitur, quia nullum est in quo percipi anticipatò & certò possit futura voluntatis determinatio, ob id, quod voluntas non determinabitur per vim aut propter vim ullam præmissi principii, aut medii, sed per se ip-